

Flanders Knowledge Area Academische diplomatie

Vlaanderen heeft veel buitenland. Internationalisering is dan ook aan de orde, niet alleen voor ondernemingen en voor de overheid, maar ook voor universiteiten. In de huidige geglobaliseerde wereld moet je in dat buitenland aanwezig zijn. De Vlaamse overheid en de Vlaamse universiteiten zullen hiertoe samenwerken. Minister-president Kris Peeters wil universiteiten een sterke stem geven in het verhaal dat Vlaanderen in het buitenland brengt, onder de noemer van *academische diplomatie* en van de koepel *Flanders Knowledge Area*, waarin universiteiten hun krachten bundelen als ze opereren in het buitenland. Dat vraagt om een gesprek met Bart De Moor, vicerector Internationaal Beleid van de K.U. Leuven, en één van de peters van het project, die de term nota bene oppikte tijdens een toespraak over economische diplomatie.

Academische diplomatie is een jonge term in Vlaanderen, die neerkomt op de veelheid aan vormen waarmee de universiteiten en de Vlaamse overheid elkaar wederzijds kunnen versterken om hun internationale aspiraties waar te maken. Er gebeurt al heel veel op internationaal vlak, zowel door de Vlaamse overheid als door de universiteiten. Maar het kan allemaal wat meer gestroomlijnd en doelgericht. Tot voor kort waren universiteiten geen structurele partner tijdens buitenlandse missies; nochtans spelen ze een sleutelrol in de Vlaamse toekomst. Zij huisvesten onze *brains* en zijn een bron van talloze innoverende initiatieven. En zijn dat juist niet dé onmisbare factoren wanneer Vlaanderen wil meetellen in een mondiale wereld?

Tweerichtingsverkeer

"*Academische diplomatie* is een term die blijft hangen, maar ook een begrip dat vragen oproept. Vraagt men om het te omschrijven, dan komt men uit bij

een tweerichtingsverkeer: enerzijds het beter bekend maken van ons hoger onderwijsstelsel en bij uitbreiding van het algemene wetenschaps- en technologiebeleid en van onze kenniscentra, en anderzijds het aantrekken van goede talenten naar Vlaanderen. We zijn dan ook niet gefocust op aantallen studenten. Het is geen uitdaging om duizenden Chinezen naar hier te halen, wel om een selectie van topstudenten te bekoren. Toen ik het idee voorstelde aan Koen Verlaeckt, secretaris-generaal van het Departement internationaal Vlaanderen, sprong hij meteen mee op de kar en bood minister-president Kris Peeters aan om het *Charter Academische Diplomatie* op te stellen, waarbij universitaire associaties en de Vlaamse regering elkaar vinden bij officiële buitenlandse aanlegenheden."

In het buitenland is het belangrijk om een verhaal te brengen. Een mooi voorbeeld uit de praktijk is *Flanders Port Area*, waar de Vlaamse havens, niet zelden met uitgesproken eigen belangen, internationaal aan eenzelfde zeel trekken. Hetzelfde wordt nu beoogd met de universiteiten en *Flanders Knowledge Area*. "Het onderlinge competitiegehalte is beperkt. Want, laat ons eerlijk zijn, de Vlaamse universiteiten kunnen nog wel enkele duizenden internationale

studenten aan, maar geen tienduizenden. En de wereld is ongelooflijk groot. De jaarlijkse aangroei, dus het extra aantal ingenieursstudenten in China is groter dan het totaal aantal ingenieurs dat afstudeert in Europa. De concurrentie speelt niet op het aantal, maar op de selectie, en ook daar is het aanbod voldoende groot. Vooral op internationaal vlak kunnen de universiteiten heel wat voor elkaar betekenen. Wanneer we ons in het buitenland profileren als één geheel, veeleer dan als individuele universiteit, legt dat heel wat meer gewicht in de schaal en wordt er heel wat meer mogelijk."

Universiteiten op missie

"Het charter werkt ook effectief. De Vlaamse overheid brengt de universiteiten intussen tijdig op de hoogte van op handen zijnde buitenlandse missies. Ter voorbereiding worden aanknopingspunten gelegd met kennisinstellingen in het land van bestemming. Elke missie krijgt een programmapakket, samengesteld door de universiteiten. Ter plaatse zijn er seminars en wij hebben als universiteiten de gelegenheid om onszelf en relevante projecten voor te stellen. Over de universiteitsgrenzen heen bieden wij ook de ministers een programma aan. Die internationale

reflex is belangrijk. Zowel Vlaanderen als de Vlaamse universiteiten varen er wel bij. Ook de onderlinge contacten tussen de diplomatieke wereld en de universiteiten kunnen flink wat intenser. De diplomatie moet de universiteiten helpen zich beter te profileren in het buitenland. De minister-president belooft om met zijn diplomaten en buitenlands beleid de universiteiten hierbij te helpen. Verder kunnen we ondersteuning bieden op het vlak van heel praktische zaken die met de uitwisseling van studenten en onderzoekers te maken hebben."

Flanders Knowledge Area blijkt een mooi begrip waarmee je Vlaanderen kan bekend maken in China en India. "Het is een win-win situatie voor alle actoren. Universiteiten nemen een sterkere positie in aan de onderhandelingstafel als dat gepaard gaat met het gezag van de minister-president. Je legt op die manier mooie geloofsbriefjes voor. Voor de overheid is het een goede zaak als zij in haar buitenlandse contacten de kwaliteit van Vlaanderen kan illustreren aan de hand van haar hoogkwalitatief onderwijs, onderzoek en innovatiepotentieel. Verder is het voor universiteiten natuurlijk prima als zij goede studenten, onderzoekers en innovatieplatformen uit het buitenland kunnen aanspreken. Met dit samenwerkingsprotocol zet de Vlaamse Regering Vlaanderen internationaal op de kaart als toonaangevende innovatieve en

lerende regio. De contacten tussen de diplomatieke wereld en internationale en Vlaamse kennisinstellingen worden versterkt en de interactie, zowel met onze academische expats als met buitenlandse studenten en onderzoekers, zal vergroten."

Ambassadeurs

Minister-president Peeters vraagt aan de universiteiten om de band te onderhouden met afgestudeerden die naar hun land terugkeren. Want zij zijn het die later keuzes zullen maken inzake handel en investeringen. "Buitenlandse studenten en doctorandi zijn in zekere zin Vlaamse ambassadeurs, als ze in hun thuisland in een bepaalde functie opereren. Zij gaan zich Vlaanderen herinneren en zullen onze regio promoten. Dat is iets wat de universiteiten Vlaanderen kunnen bieden. Maar we zijn hier vooralsnog nogal slordig in. Ik was recent nog in Vietnam, waar wij als Belgische universiteiten samen meer dan 1.700 alumni hebben. Maar wat doen we er mee? Als boutade zeg ik vaak: er zal ooit een president van China gekozen worden en we zullen in de krant moeten lezen dat het een alumnus is van een Vlaamse universiteit. Het is een ongelooflijk sociaal netwerk dat we beter moeten exploiteren en benutten. Een zware, maar nuttige opdracht is dat."

Academische diplomatie moet samen met het begrip

Flanders Knowledge Area een hefboom vormen. Hoe kan *academische diplomatie* versterkend zijn voor het imago van Vlaanderen? "Kwaliteit is niet ons probleem. Het imagobelang wordt miskend. De hele reputatie- en imagobuilding is een niet te onderschatten laag die je moet aanboren bovenop de kwaliteit die je hebt. Ik zie dat ook bij Angelsaksische universiteiten. Natuurlijk zijn dat topuniversiteiten, maar voor een deel koesteren ze ook de mythe. Daarin zijn wij zeer slecht. Onze kwaliteit is bijzonder, maar het is niet geweten. We moeten ons Vlaams hoger onderwijs, ons wetenschappelijk onderzoek en onze innovatieplatformen durven uitdragen. De kwaliteit is hoog, en in de ons omringende wereld is men ongetwijfeld erg ontvankelijk voor wat we te bieden hebben. De snelheid en de complexiteit van de internationale omgeving maken het nodig om de krachten te bundelen", besluit Bart De Moor.

Info:

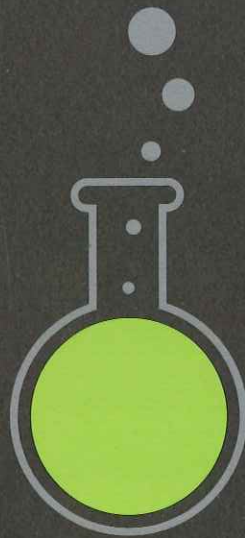
Flamenco, portaalsite over de internationalisering van het Vlaams Hoger Onderwijs:

www.flamenco-vzw.be

Departement Internationaal Vlaanderen:

<http://iv.vlaanderen.be>

Koen Van der Schaege

Innovation only happens with the right ingredients

At Deloitte, we strongly believe that the right ingredients are crucial for nurturing innovative entrepreneurship. Our specialists relentlessly strive for new but workable solutions supporting your goals and vision. That's why we never stand still and are always looking for ways to help our clients take the next step. Are you ready to step ahead? Visit www.deloitte.be

Deloitte.